

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/46/2012
Identifikačné číslo spisu:	9011010231
Dátum vydania rozhodnutia:	27.11.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:9011010231.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Prof. Ing. B. P., DrSc., bytom O., S., proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 15026/2008/51/RK zo dňa 27. októbra 2011, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/10/2012-49 zo dňa 22. mája 2012, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/10/2012-49 zo dňa 22. mája 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 15026/2008/51/RK zo dňa 27.10.2011, ktorým podľa § 61 ods. 3 v spojení s § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a § 34 ods. 6 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 382/2004 Z.z.“) rozklad žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie žalovaného, sekcie civilného práva, odboru občianskeho a správneho práva č. 15026/2008-51 zo dňa 31.08.2009.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že dôvodom, pre ktorý krajský súd konanie vo veci samej podľa § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil bol nedostatok povinného právneho zastúpenia žalobcu v zmysle § 250a O.s.p. v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, keď aj napriek výzve súdu s poučením o následkoch nepredloženia plnej moci udelenej advokátovi, túto v lehote nepredložil.

Proti uzneseniu krajského súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že výzva krajského súdu č. k. 5S/10/2012-36 zo dňa 16.03.2012 je v rozpore s § 250a O.s.p., pretože predmetom preskúmania súdom je rozhodnutie o priestupku v znaleckej činnosti, napr. § 26 zákona č.

382/2004 Z.z., na ktoré sa vzťahuje výnimka uvedená v § 250a O.s.p.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu a konanie mu predchádzajúce z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.).

Z obsahu spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasť tvorí administratívny spis žalovaného odvolací súd zistil, že žalobca sa žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 15026/2008/51/RK zo dňa 27.10.2011, ktorým žalovaný zamietol rozklad a potvrdil rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, sekcie civilného práva, odboru občianskeho a správneho práva č. 15026/2008-51 zo dňa 31.08.2009, ktorým bol žalobca podľa § 34 ods. 6 zákona č. 382/2004 Z.z. vyčiarknutý zo zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, z oddielu na zápis znalcov, odbor: Stavebníctvo, odvetvie: Pozemné stavby, Odhad hodnoty nehnuteľností, Poruchy stavieb z dôvodu, že nepreukázal splnenie zákonnej podmienky absolvovania odborného minima a odborných skúšok do 31. augusta 2008 v súlade s § 34 ods. 4 zákona č. 382/2004 Z.z.

Keďže žalobca nebol v konaní zastúpený advokátom, krajský súd listom zo dňa 16. marca 2012, označeným ako výzva

- v súlade s ustanovením § 250f ods. 2 O.s.p. vyzval žalobcu, aby sa do 15 dní písomne vyjadril, či súhlasí s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania (súd rozhodne o žalobe rozsudkom),
- zároveň ho vyzval, aby v rovnakej lehote predložil plnú moc udelenú advokátovi na konanie vo veci a vyčíslenie výšky náhrady trov konania, ktoré si v konaní uplatňuje a - tiež žalobcu poučil, že konanie vo veci zastaví, ak v určenej lehote nepredloží plnú moc udelenú advokátovi na konanie.

Žalobca plnú moc na zastupovanie advokátom do dňa rozhodnutia nepredložil a z toho dôvodu krajský súd podľa § 250d ods. 3 O.s.p. konanie zastavil.

Úlohou krajského súdu v danej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. preskúmať zákonnosť rozhodnutia a postupu žalovaného, ktorý s konečnou platnosťou rozhodol o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu znalcov, odbor: Stavebníctvo, odvetvie: Pozemné stavby, Odhad hodnoty nehnuteľností, Poruchy stavieb.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti záveru krajského súdu, ktorý napadnutým uznesením podľa § 250d ods. 3 O.s.p. konanie zastavil pre nedostatok podmienky konania, nepreukázanie právneho zastúpenia advokátom.

Jednou z procesných podmienok konania podľa § 247 a nasl., druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku („Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“) je povinné právne zastúpenie žalobcu. Ustanovenie § 250a O.s.p. je špeciálne ustanovenie v správnom súdnictve, preto ak žalobca sám nemá právnické vzdelanie, musí byť zastúpený advokátom. Výnimky z povinného právneho zastúpenia určuje zákon. Tieto výnimky sú opodstatnené funkčnou príslušnosťou v správnom súdnictve, sociálnymi hľadiskami a nárokmi, a napokon aj citlivou problematikou azylu a nárokov spojených s azylom (zákon č. 480/2002 Z.z. o azyle).

Podľa § 250a O.s.p. žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré do takto vymedzeného okruhu nepatrí.

Požiadavka, aby žalobca, ktorý nemá právnické vzdelanie, bol zastúpený advokátom vyplýva z toho, že v rámci správneho súdnictva sa preskúmava zákonnosť rozhodnutia, to znamená, že nároky na právne zdôvodnenie žaloby sú výrazne vyššie. V zásade sa tým zamedzuje podávaniu bezdôvodných alebo právne nepodložených žalôb.

Po preskúmaní spisového materiálu a odvolaním napadnutého rozhodnutia dospel najvyšší súd k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zrušiť.

Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 5 ods. 1, 2 O.s.p. súdom ukladá, aby pri plnení svojich úloh poučovali účastníkov v občianskom súdnom konaní o ich procesných právach a povinnostiach. Súdny povinnosť podľa odseku 1 nemajú, ak je účastník v občianskom súdnom konaní zastúpený advokátom.

Podľa § 43 ods. 1 veta prvá, veta druhá O.s.p., sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vo svojej rozhodovacej činnosti obdobnou vecou už zaoberal (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 6 Sžo 170/2008), a vyslovil tento právny názor: „Prvostupňový súd mal povinnosť vyzvať žalobcu uznesením, nie výzvou na doplnenie plnomocenstva do súdneho spisu s poučením o následku nesplnenia si povinnosti. Prvostupňový súd konanie zastavil, čím sa dopustil procesného pochybenia (nesplnenia si zákonnej poučovacej povinnosti (§ 5 OSP), a to tým, že žalobcovi odňal možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. Krajský súd na zastavenie konania použil zákonný dôvod, na aplikáciu ktorého však neboli splnené zákonné predpoklady. V takomto prípade sa zastavenie považuje za odmietnutie spravodlivosti a porušenie ústavného princípu základného práva na súdnu ochranu. Vývodené závery krajského súdu boli zjavne arbitrárne a mali za následok odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom.“

V danom prípade krajský súd výzvou (listom), vyzval žalobcu na predloženie plnej moci (ktorá doteraz nebola predložená), avšak konanie nesprávne zastavil, keď účastníka nevyzval (uznesením) na odstránenie procesných väd žaloby v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 43 ods. 1 O.s.p. a s poučením pod následkom zastavenia konania podľa § 250d ods. 3 O.s.p., splniac si tým svoju poučovaciu povinnosť v zmysle § 5 O.s.p.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2) . Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Nepredloženie plnomocenstva v lehote, ktorú súd určí je dôvodom na zastavenie konania podľa § 250d ods. 3 O.s.p.

Na záver treba poznamenať, že v prejednáwanej veci bolo predmetom preskúmania zákonnosti rozhodnutie o vyčiarknutí zo zoznamu znalcov. Žalobca nebol vyčiarknutý zo zoznamu podľa § 27 ods. 3 písm. d/ zákona č. 382/2004 Z.z., v ktorom prípade je vyčiarknutie zo zoznamu sankciou za správny delikt. Dôvodom na vyčiarknutie nebolo porušenie povinností pri výkone znaleckej činnosti, ale nesplnenie podmienok na vykonávanie znaleckej činnosti. Žalobca bol vyčiarknutý zo zoznamu znalcov podľa § 34 ods. 6 zákona č. 382/2004 Z.z. z dôvodu nepreukázania splnenia podmienky odborného

minima a odbornej skúšky.

Priestupky a iné správne delikty sú upravené v zákone č. 382/2004 Z.z. v § 26 až § 28. V danom prípade vyčiarknutie zo zoznamu znalcov nie je možné kvalifikovať ako priestupok resp. iný správny delikt, ako sa mylne domnieva žalobca, s poukazom na § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin. Okruh trestných činov, priestupkov, iných správnych deliktov musí byť v zmysle čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky vždy určený zákonom a nie je možné ho rozširovať.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

Najvyšší súd dáva krajskému súdu ešte do pozornosti, že žalobca v odvolaní uplatnil námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu JUDr. Anne Peťovskej PhD. Povinnosťou krajského súdu bude preto postupom podľa § 16 ods. 2 O.s.p. upovedomiť žalobcu o skutočnostiach podľa § 14 ods. 3 O.s.p. a § 15 ods. 5 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný